

مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت

سند برنامه راهبردی

مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت

دانشگاه علوم پزشکی گیلان

مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت (SDHRC: Social Determinants of Health Research center) دانشگاه علوم پزشکی گیلان در اسفند ماه سال ۱۳۸۹ با توجه به اهمیت هدفمند شدن پژوهش ها و به منظور کشف حقایق علمی و بهره مندی از آن در جهت حل مشکلات حوزه سلامت و ارتقای شاخصهای آن در راستای اهداف معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه، شروع به کار نمود. این مرکز از مرداد ماه سال ۱۳۹۱ با تکمیل پرونده اعضای هیات مؤسس، موافقت اصولی را از شورای گسترش دانشگاههای علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اخذ نموده است. مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت تلاش می نماید با محوریت توسعه پایدار و بهره گیری از منابع در دسترس در مسیر اعتلای اهداف عدالت در سلامت در سطح استان فعالیت نماید.

دورنما : Vision

ارتقاء توانمندی های علمی و عملی در زمینه شناسایی و مداخله در تعیین گره های اجتماعی مؤثر بر سلامت با محوریت عدالت و هماهنگی با سایر واحدهای دانشگاه و مراکز مرتبط با امر سلامت در استان و مطرح شدن بعنوان قطب پژوهشی در کشور در ۵ سال آینده

رسالت : Mission

پاسخگویی به نیاز جامعه به منظور ارتقاء سلامت و نیل به توسعه پایدار کشور و کمک به تصمیم گیری مدیران از طریق سیاستگذاری، برنامه ریزی و نظارت مؤثر در پژوهشهای کاربردی، توسعه ای و تولید علم در زمینه تعیین گره های اجتماعی مؤثر بر سلامت با محوریت عدالت

ارزش ها : Values

۱. توجه به حقوق و کرامت انسانی
۲. رعایت موازین و اصول اخلاقی در پژوهش
۳. تعهد و وجدان کاری
۴. روحیه مشارکت، همکاری و کار گروهی
۵. تعالی فکری، خلاقیت و نوآوری
۶. توجه به توسعه عدالت در سلامت
۷. دانش محوری
۸. شایسته سالاری

نقاط قوت (Strengths)

- موقعیت مناسب جغرافیائی، فرهنگی و تاریخی استان جهت انجام طرحهای تحقیقاتی منحصر بفرد
- وجود مراکز تحقیقاتی فعال در دانشگاه
- وجود تفکر برنامه ریزی برای ارتقاء توانمندی های علمی و عملی در زمینه تعیین گره های اجتماعی مؤثر بر سلامت
- برخورداری حوزه معاونت/ دانشگاه از محققین علاقه مند و توانمند و امکان استفاده از توانمندیهای متخصصین و پژوهشگران

- دسترسی به بانک ها و منابع علمی و به روز از طریق کتابخانه های مرکزی و ملی دیجیتال پزشکی کشور
- انتشار مجلات علمی معتبر توسط دانشگاه
- وجود شوراهای تخصصی
- وجود کمیته های پژوهشی دانشجویی در دانشکده ها و اجرای برنامه تربیت پژوهشگر
- تعیین اولویت های تحقیقاتی دانشگاه و پایبندی به انجام تحقیقات در راستای اولویت ها
- برنامه ریزی برای اعزام افراد به سمینارها و کنگره های داخل کشور و فرصت های مطالعاتی
- اهتمام به برگزاری سمینارها و کنگره های علمی
- حمایت و نگرش مثبت مسئولین دانشگاه نسبت به انجام تحقیقات درون و برون دانشگاهی و سازمانی

نقاط ضعف (Weaknesses)

- کمبود نیروی انسانی (کارشناس)، تجهیزات و امکانات مناسب جهت انجام تحقیقات در مراکز تحقیقاتی
- درگیر بودن مسئولین و کارشناسان پژوهشی و اعضاء هیأت علمی در امور غیر پژوهشی
- نداشتن تشکیلات مناسب جهت کاربردی نمودن و استفاده از نتایج طرحهای تحقیقاتی
- کاهش انگیزه محققین در انجام تحقیقات بدلیل بوروکراسی اداری و طولانی بودن فرایند تصویب طرحهای تحقیقاتی
- سرعت پایین اینترنت جهت دسترسی به اطلاعات علمی روز دنیا
- کمبود بودجه برای تخصیص اعتبار کافی به طرحهای تحقیقاتی، تورهای تحقیقاتی، کنگره ها و سمینارها و ...
- عدم وجود تشکیلات منسجم استانی در حوزه سلامت و مشخص نبودن متولی سیاست گذاری سلامت در استان
- عدم تدوین محورهای سلامت در حوزه استانی

فرصتها (Opportunities)

- گرایش سازمانها و دانشگاهها و مراکز داخل و خارج از کشور به همکاری پژوهشی
- حمایت وزارت متبوع و دیگر سازمانها از انجام تحقیقات جهت حل مشکلات سلامتی جامعه

تهدیدها (Threats)

- نقص استفاده از نتایج تحقیقات انجام شده توسط سازمانهای ذینفع و جامعه
- محدود نمودن اختیارات دانشگاه از سوی وزارت متبوع در سیاست گذاری امور پژوهشی استان
- کم بودن میزان بودجه تحقیقاتی کشور و توزیع نامناسب آن
- قوانین و مقررات محدود کننده در بکارگیری محققین و تهیه امکانات پژوهشی از خارج کشور
- وجود مراکز تحقیقاتی موازی
- اثرات تحریم ها در انتشار نتایج طرحهای تحقیقاتی

اهداف کلی و فعلیت ها :

G1: توسعه و بستر سازی دانش بشری در حیطه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت و عدالت در سلامت

- **G₁O₁: فرهنگ سازی و اطلاع رسانی**
  - ✓ G1O1A1 : برگزاری جلسات منظم بین اعضا شوراها
  - ✓ G1O1A2 : برگزاری جلسات منظم بین اعضا کمیته های مختلف تخصصی
  - ✓ G1O1A3 : انتشار خبرنامه داخلی
  - ✓ G1O1A4 : اطلاع رسانی از طریق وب سایت
  - ✓ G1O1A5 : همکاری علمی با سایر مراکز تحقیقاتی و آموزشی
  - ✓ G1O1A6 : برگزاری همایش های ملی و بین المللی
- **G₁O₂: جذب منابع (انسانی و مالی)**
  - ✓ G1O2A1 : جذب کارشناس در حوزه های مالی، اداری و تحقیقاتی
  - ✓ G1O2A2 : ایجاد امکانات مشاوره ای برای اساتید، مربیان و دانشجویان در زمینه های طراحی، اجرا و تجزیه و تحلیل مطالعات
  - ✓ G1O2A3 : رایزنی با معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه و بخشهای خصوصی جهت تأمین بودجه طرحهای پژوهشی ، منابع علمی مورد نیاز و برگزاری سمینارها و همایشها
  - ✓ G1O2A4 : ایجاد تسهیلات برای بازدید از سایر مراکز پژوهشی و دعوت از سایر مراکز برای بازدید
  - ✓ G1O2A5 : بکارگیری، ترغیب و تشویق بمنظور انجام پروژه های منطقه ای و ملی
  - ✓ G1O2A6 : تربیت پژوهشگرانی کارآمد بمنظور انجام پروژه های منطقه ای و ملی

G2: بکار گیری دانش تولید شده در حیطه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت و عدالت در سلامت

- **G₂O₁: مستند سازی و انتشار نتایج طرحهای پژوهشی**
  - ✓ G2O1A1 : بررسی تمامی طرحهای پژوهشی انجام شده دانشگاه در حوزه ی عوامل اجتماعی موثر بر سلامت و تهیه فهرست از عناوین آنها
  - ✓ G2O1A2 : جمع آوری و استخراج نتایج طرحهای انجام شده مرتبط
  - ✓ G2O1A3 : مستندسازی نتایج جمع آوری شده بصورت علمی و انتشار آنها
  - ✓ G2O1A4 : انعکاس نتایج طرحهای جمع آوری شده به سازمانهای ذینفع در طول سالهای برنامه
- **G₂O₂: انتشار گزارشات اجرایی (Executive Report) از نتایج تحقیقات انجام شده در حوزه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت**
  - ✓ G2O2A1 : برگزاری کارگاههای آموزش روشهای انتقال دانش به محققان
  - ✓ G2O2A2 : تشکیل کارگروه کاربردی نمودن پایان نامه هادر مرکز
  - ✓ G2O2A3 : تهیه اطلاعات مرتبط با سازمانهای ذیربط و ذینفع در مرکز
  - ✓ G2O2A4 : برپایی پایگاه تخصصی اینترنتی جهت ارائه نتایج پژوهشها
  - ✓ G2O2A5 : مکاتبه و ارسال نتایج پروژه های خاتمه یافته متناسب با نیاز سازمانهای ذینفع و ذیربط
  - ✓ G2O2A6 : انجام ژورنال کلاب های ماهانه

- **G₂O₃**: تسهیل و تشویق برپایی کمیته علمی مشترک با سایر مراکز تحقیقاتی داخل و خارج دانشگاه
  - ✓ **G2O3A1**: برگزاری نشستهای مشترک با مراکز تحقیقاتی داخل و خارج دانشگاه به منظور ارتقاء ارتباطات بین بخشی
  - ✓ **G2O3A2**: تهیه فهرست عناوین طرحهای مشترک
  - ✓ **G2O3A3**: تعیین اولویت طرحهای پژوهشی مشترک
  - ✓ **G2O3A4**: طراحی و اجراء طرح مشترک

G₃: هدفمند نمودن پژوهشهای بنیادی و بالینی در حیطه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت و عدالت در

سلامت

- **G₃O₁**: ارتقاء فعالیت مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دانشگاه با جلب مشارکت محققین
  - ✓ **G3O1A1**: برقراری ساز و کار مشارکت با سایر مراکز تحقیقاتی بر اساس برنامه مرکز با برگزاری نشستهای مشترک با سازمانهای دولتی و NGO ها جهت تبیین نحوه مشارکت محققین
  - ✓ **G3O1A2**: اجرای طرح های تحقیقاتی در خصوص شفاف سازی محورها، عناوین و اولویت های تحقیقاتی در مرکز عوامل اجتماعی موثر بر سلامت
  - ✓ **G3O1A3**: کاهش زمان بررسی طرحهای تحقیقاتی
  - ✓ **G3O1A4**: تداوم فعالیت کمیته تدوین برنامه راهبردی مرکز با برگزاری نشستهای مستمر با اعضاء کمیته تدوین برنامه
  - ✓ **G3O1A5**: بازنگری برنامه راهبردی
  - ✓ **G3O1A6**: ارائه برنامه از طریق وب سایت دانشگاه پس از تأیید کمیته تدوین برنامه راهبردی
- **G₃O₂**: ایجاد انگیزه جهت جلب مشارکت محققین
  - ✓ **G3O2A1**: توجیه طرحهای نیازسنجی از طریق برگزاری جلسات در مرکز تحقیقات
  - ✓ **G3O2A2**: جذب و ارائه گرانت به محققین علاقمند (داخل و خارج از مرکز) در حوزه نیازسنجی
  - ✓ **G3O2A3**: حمایت مالی از نویسندگان مقالات منتشر شده در مجلات معتبر علمی (دارای امتیاز علمی پژوهشی، نمایه در ISI و pub med)
  - ✓ **G3O2A4**: ارائه بازخورد نتایج طرحهای نیازسنجی به معاونت پژوهشی دانشگاه، دبیرخانه عوامل اجتماعی موثر بر سلامت وزارت بهداشت در پایان هر طرح و در پایان هر سال
  - ✓ **G3O2A5**: حمایت ویژه از طرحهای تحقیقاتی دانشجویی
- **G₃O₃**: افزایش تبادلات علمی با سایر سازمانهای متولی در حوزه سلامت و رفاه اجتماعی و تدوین حداقل یک طرح مشترک با این سازمانها
  - ✓ **G3O3A1**: تهیه فهرست سازمانهای متولی سلامت و رفاه اجتماعی در استان
  - ✓ **G3O3A2**: مکاتبه با سازمانهای متولی سلامت و رفاه جهت برگزاری نشستهای مشترک
  - ✓ **G3O3A3**: بازدید اعضاء مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت از سازمانهای متولی سلامت و رفاه جهت برآورد توان و نیروی انسانی علمی برای انجام طرحهای مشترک
  - ✓ **G3O3A4**: دعوت از شخصیت های علمی و اجرایی سازمان های متولی سلامت و رفاه جهت آشنایی با پتانسیل های مرکز

✓ G3O3A5 : ارائه تسهیلات برای محققین دانشگاه جهت شرکت در همایش ها و افزایش سالانه تعداد اعزام دوره های مشاهده گری خارج از استان

• G3O4 : ایجاد نظام پایش و ارزیابی سالیانه پژوهشهای انجام شده در زمینه تعیین کننده های عوامل اجتماعی

و فعالیت مرکز

✓ G3O4A1 : تدوین ملاکهای ارزیابی محققین

✓ G3O4A2 : ارزیابی محققین توسط شورای پژوهشی

✓ G3O4A3 : ارزیابی طرحهای تحقیقاتی پیشنهادی و در حال اجرا

✓ G3O4A4 : ارزیابی مرکز تحقیقات (خودارزیابی و نیز ارزیابی با حضور نمایندگان وزارتی)